

TJEN FOLKET

Diskusjonsblad for AKP(m-l)

Mai – 5/74

Innhold:

Kommentar til stoffet om kommunevalget fra SK/AU og forfatteren	s. 3
Forslag til politikk for kommunevalget	s. 4
Skisse til program	s. 9
Fram for en tannløs 1. mai	s. 14
Kritikk	s. 14
Kamp mot sosialimperialismen 1. mai?	s. 15
Om Tsjekko-parolen.	s. 16
Gymnaslova og fagforeningene	s. 17
Hvordan bør en ny grunnsirkel se ut?	s. 17
Bør vi delta i S-lagene?	s. 18
Primærnæringene er viktige	s. 20
Politikk på alkoholspørsmålet	s. 21
Sommerleir	s. 23
Partiskole i en Østlandsbygd	s. 24

Forsida: Akvarel av Carl von Hanno.

Leder:

Kommentar til stoffet om kommunevalget fra SK/AU og forfatteren

Vi sender med dette ut et forslag til politisk linje for partiet og en sammenfatning av et forslag til program.

For å få forgang i diskusjonen har AU bedt en kamerat i SK skrive programforslaget. Verken SK, PU, eller AU har hatt noen diskusjon om hvilken linje vi bør følge i valget eller hva slags program partiet bør ha. Kameraten har heller ikke fått noen slags retningslinjer å arbeide etter.

På grunn av at diskusjonen nå haster har AU heller ikke diskutert eller tatt stilling til de forslaga kameraten har utarbeidet.

Forslaga står følgelig fullt og helt for kameratens egen rekning. De uttrykker ikke sentrale organers syn, ettersom

sentrale partiorganer ikke har sammenfattet noe syn. Partiledelsen står foreløpig helt fritt til å vedta en linje som eventuelt strider mot den kameraten går inn for. Vi har ikke mottatt andre forslag, kommentarer eller kritikk til debatt om kommunevalget i TF nr. 2-74. Slike kommentarer bør sendes inn så raskt som mulig. Særlig viktig er innlegg som går mot den linja som blir skissert i de framlagte forslaga, ettersom det er viktig å om mulig få med andre forslag til partidiskusjonene i løpet av sommeren.

Kommentar fra forfatteren av forslaget.

Forslaget som legges fram her er et hastverksarbeid. Det grunner seg verken på diskusjoner eller på særlig omfattende

studier av norsk kommunepolitikk. Jeg har mangla både skikkelig oversikt over saker som valgordninger osv. og grundig materiale om kommunenes økonomiske og sosialpolitiske bestemmelsesrett. Dette fører med seg store svakheter, særlig i de delene av programskissa der de mest konkrete sakene skal tas opp. Jeg ber om at leserne tar hensyn til dette og vurderer

om de er enige i HOVEDLINJENE uansett svakheter. Om vi er enige om hovedlinjene kan svakhetene rettes opp etterpå. Det er fordi partiledelsen ønsker en rask debatt nettopp om HOVEDLINJENE at jeg har gått med på å gi fra meg dette høyst uferdige og ufullkomne forslaget.

SK-medl. Jørgen Hattemaker

Forslag til politikk for kommunevalget

1) AKP(m-l)s politiske og taktiske linje i kommunevalget.

Hva vil de borgerlige partiene i valget?

Vårt parti må gå til kommunevalget med en klar målsetting. Uten en slik målsetting vil linja sprike og vi vil gjøre både høyre- og «venstre»-feil.

De borgerlige partiene – og den borgerlige ledelsen i SV – har sine målsetninger for dette valget. Når det gjelder å ta vare på massenes interesser så kommer det – i beste fall! – langt, langt nede på lista.

Her og der kan det nok finnes lokale grupper av hederlige politikere som virkelig stiller med den oppfatninga at de vil «rydde opp» om ikke i mange saker så i hvert fall i et eller annet forhold. Særlig vil det gjelde mange av våre hederlige og bra kamerater i SV, men også en del folk i DNA, SP osv. Men saka er likevel at disse folka får gjort så ynkelig lite. Uten støtte sentralt fra, uten noen klar linje sjøl og uten kontakter med massebevegelsen

skjer det dessverre så alt for ofte at slike folk etter 4 eller 8 år i kommunestyret ikke er å skjelne fra en hvilken som helst Bratteli-sosialdemokrat eller høyre-politiker. Det bekreftees også av de mange råtne vedtaka som vi gang på gang har opplevd at sjøl SF-ere og NKP-ere har vært med på.

Viktigere for disse partienes linje som helhet er ønsket om å styrke partiets posisjon taktisk – uavhengig av prinsippene. Få sterke kommunestyregrupper, ordførere osv. blir et mål i seg sjøl. For å få til det jenker man gjerne demagogisk på politikken. Enda viktigere blir valgets betydning sentralt, for de forskjellige partigruppenes taktiske stilling i Stortinget. SV vil føle seg i en sterkere posisjon overfor regjeringa om SV går fram i mandater. Høyre vil bruke en framgang for seg som argument for en 5-partikoalisjon osv.

Disse argumentene vil bli brukt i kommunevalgkampen. «Stem på parti A for å styrke dets posisjon på tinget».

»Stem på SV for å styrke sosialistenes evne til å påvirke styre og stell». Vårt parti må ha ei linje overfor slike demagogiske argumenter — det viste valget i 73 klart.

For de borgerlige partiene er hele valg-sirkuset en innbyrdes kamp om hvem som klarer å trekke så mange velgere til seg at en kan få administrere borgerskapets diktatur. For å tekkes massene gjøres det av og til demagogiske manøvrer som liksom skal rette seg mot en eller annen side ved borgerskapets diktatur — SP snakker om desentralisering, DNA snakker om å »begrense bankenes makt» osv. Dette avspeiler tilhengers interesser: bøndene som stemmer på SV har ikke interesse av sentraliseringa, arbeidere som stemmer på DNA ønsker sosialisme. Men disse partiene handler likevel ikke i samsvar med massenes ønsker. SP er tross alle valgløfter i all hovedsak med på den brutale avfolkningspolitikken. DNA-toppen gjennomfører ingen virkelig begrensning av bankenes makt — sjøl en eller annen form for statsovertakelse vil i virkeligheten styrke bankenes makt overfor arbeidsfolk. Ingen av de borgerlige partiene våger å gjøre noe som virkelig krenker monopolenes interesser. All derers innbyrdes kamp går ut fra den forutsetninga at monopolborgerskapet skal herske, og arbeidsfolk utsuges.

SVs ledelse har gått inn på en parlamentarisk politikk som langt på vei er den samme som DNAs. Riktig nok stiller SV på tinget en del virkelig radikale krav. Men de kombineres med en støtte i praksis til den reaksjonære DNA-toppen, monopolenes norske regjering. Uten å skjære alle SV-stortingsmenn over en kam må vi derfor si at SVs stortingsgruppe fungerer som et radikalt borgerlig opposisjonsparti på tinget.

Alle partiene utenom SV har til felles at

de stort sett går med på å administrere monopolborgerskapets diktatur med uvesentlige protester. SV går også med på det. så lenge det allierer seg med DNA. Dette knytter følgelig alle andre partier enn oss sammen.

Hva vil AKP(m-l), proletariatets revolusjonære parti, i valget?

For vårt parti må utgangspunktet grunnleggende være et helt annet. Vi må alltid stille arbeidsfolks interesser først.

Vi er også interessert i å styrke partiet vårt. Men vi vil styrke partiet gjennom kampen for arbeidsfolks interesser. Vi ønsker også å styrke det slik at det blir et parti av klassekjempere og ikke av »komitemedlemmer og byråkrater». (Vi vil gjerne sitte i komiteer der det er nyttig, men om det blir en hovedoppgave for partiet i hver enkel kommune så går det gærnt for oss.)

Det betyr at det kan være en motsigelse mellom ei riktig politisk linje og ei linje som gir flest mulig mandater for oss. — La oss f.eks. si at vi gikk med på ei linje med kompromisser med SV uten noen politiske betingelser, mot at vi til gjengjeld blei representert med våre mest populære folk på SV-lister. Det kan tenkes at ei slik linje vil føre populære folk på SV-lister. Det kan tenkes at ei slik linje vil føre til at vi kunne få inn folk noen steder der vi ellers ikke har sjans. Men vil det styrke klassekampen? Nei — enhet på et prinsippløst grunnlag vil være en bjørnetjeneste både til vanlige arbeidsfolk, til oss sjøl og til de SV-ere som er på vei mot venstre og lærer av vår kritikk av SV. Det betyr: vi er interessert i mandater, men hovedsaka kan ikke være mandater. Hvordan tjener vi arbeidsfolks interesser ved dette valget?

Ved å stille arbeidsfolks krav i valgkampen — fram for alt alle de lokale

krava som er akturle, som kan mobilisere mange på kort sikt (eksempel: sjukehussakene).

– Ved å bryte arbeidsfolk løs fra de borgelige partiene – særlig DNA.

Stille krava skarpt og bryte ned DNAs innflytelse – det betyr å styrke klassekampen.

– Samtidig ønsker vi ikke at folk skal få ideer om at »bare vi får valgt liste A løses problemene i kommunen! Det vil svekke klassekampen, ikke styrke den.

– Vi ønsker også å styrke partiet – særlig ved å bruke valgkampen til å styrke partiorganisasjonen og utbre den nye steder – vinne nye medlemmer, tilhengere og venner.

Hvilken stilling tar AKP(m-l) til valget?

Dette er spørsmålet om i hvilken form vi best kan oppfylle den målsettinga som er sammenfatta ovenfor. Vi må ta hensyn til vår nåværende styrke: vi har et godt partiapparat og mange venner, men liten oppslutning ved valg. Vi må også ta hensyn til de andre partienes situasjon og til hvilke saker som står sentralt i den politiske kampen og i klassekampen.

La oss se på alternativene:

– Unnlate å stille – be folk sitte hjemme. Et dårlig alternativ. Erfaring viser at det er vanskelig å føre en virkelig valgkamp for en boykott. Mange av våre venner vil ikke oppfatte det som noe alternativ. Vi klarer ikke å rette noe slag mot noen. I værste fall skyver vi en del folk som tviler på hvor de skal gå, over til revisjonistene. I praksis vil både DNA og SV-toppen puste lettet ut om vi boykottet og med full rett oppfatte det som en hjelp til seg.

– Stille aleine som parti. Et bedre alternativ enn boykott men også dårlig denne gangen. Erfaring viser at lokale kampsaker

kan få svært stor betydning i kommunevalg (eksempel: sjukehussaka i Florø). La oss gå ut fra at vi fører valgkamp rundt ei slik sak. Her finnes muligheten til å brette store lag løs fra DNA. Men om vi stiller som parti, blandes dette med et annet spørsmål: å være for eller mot AKP(m-l) som parti. AKP(m-l) har et revolusjonært program som massene fortsatt oppfatter det som meget krevende å slutte opp om. Skrittet fra DNA er lite, skrittet til AKP(m-l) fortsatt meget stort. Folk som kunne samles på et klassekampgrunnlag vil bli splitta etter partier – i værste fall slik at mange som kunne brutt, blir i DNA. Stiller vi som parti, velger vi for øyeblikket en form som er dårlig tilpasset kampen mot DNA.

– Kjempe for landsomfattende valgforbund med SV. Dette må vurderes konkret ut fra situasjonen i 1975. (Brudd i SV kan endre forutsetningene.) Vi ser da 1) SV utvikler seg til høyre og knytter seg tettere til DNA. 2) SV utvikler en krassere og mer antagonistisk linje over for AKP(m-l). Der er urealistisk og regne med at noe landsomfattende valgforbund med SV kan komme i stand på et prinsipielt antakelig grunnlag. Det må vurderes om vi likevel skal gjennomføre en kampanje for å presse SV, se om mulighetene finnes og markere at vi er for enhet med DNA. Men slik forholde er nå, kan vi ikke satse på at en slik kampanje fører fram. Hovedlinja i valgkampen må ta utgangspunkt i at vi ikke får noe slags landsomfattende valg-samarbeid med SV.

– Stille i et eget, landsomfattende valgforbund mellom AKP(m-l), uavhengige enkeltpersoner og mindre lokalgrupper. Mye av kritikken som kan rettes mot å stille som parti retter seg også mot denne formen. 1) Et slikt valgforbund vil så lenge det er forholdsvis samlet bli identi-

Vi krever 50-mils fiskerigrænse.

fisert med med AKP(m-l) og oppfattes som et annet navn på partilistene. 2) Det vil hindre den fulle friheten til lokalt å velge det grunnlaget som svarer best til forholda i hver enkelt kommune, velge den minimums plattform som er riktig og gjøre de allianser som er riktige 3) Dermed vil det bl.a. også gjøre det umulig å få til allianser med venstreorienterte lokalavdelinger av SV.

Konklusjon:

Vi må ta initiativet til lokale fronter i så mange kommuner som mulig. Ut fra en politisk hovedlinje for hele kommunevalget som AKP(m-l) vedtar, må våre lokale avdelinger smidig delta i de lokale frontene som best svarer til de lokale forholda.

Slike lokale front initiativ kan ta utgangspunkt i de viktigste klassekampsakene lokalt og på en best mulig måte forene de kreftene som er villige til å forene seg på et prinsipielt riktig grunnlag.

Partiet må ta initiativ til og stifte slike fronter om nødvendig, men kan også i

visse tilfeller gå inn i fronter der vi ikke har tatt initiativet om vi anser det politiske grunnlaget for å være riktig.

Denne linja har en rekke fordeler:

- den gjør det mulig å lage »skreddersydd« opplegg som rammer DNA og reaksjonen lokalt best mulig.
- Den gjør det mulig å spre riktige paroler og bringe viktige klassekampsaker i sentrum via valgkampen uten å forvirre massene unødig med å sette den partipolitiske splittelsen sentralt.
- Den gjør det mulig å oppnå enhet med progressive og hederlige klassekjempere som for tida ikke vil slutte opp om vårt parti, og også kjempe sammen med bra krefter i SV til tross for at SV saboterer enheten sentralt – noe som også vil kunne bryte større kretser i SV løs fra DNA.
- Den gjør det mulig for partiet å delta flere plasser lokalt enn vi ellers ville kunne gjøre, og vil trolig også gi en del mandater sjøl om dette ikke er det viktigste).

Hvilken linje bør vi gå inn for i de lokale valgfrontene?

At partiet stiller i lokale valgfronter betyr ikke at vi vil unnlate å føre fram en felles politikk for kommunevalget i hele landet. Vi bør gå inn for at de enkelte frontene vedtar paroler som er i samsvar med dette programmet. (forslag til et slikt program følger etter forslaget til politisk og taktisk linje.)

Det er viktig at vi gransker hvilke feil vi kan komme til å gjøre og så langt som mulig avviser dem på forhånd. Her er noen eksempler:

»Venstre» feil:

La oss si at det i en liten landkommune tas et initiativ som går ut fra en enkelt sak og ikke noe mer. F.eks. spørsmålet om en viktig vei, om skole, om et alvorlig forurensningsproblem. Initiativet er tatt av folk vi ikke har noen kontakt med. Vi har heller ingen muligheter for å »dominere» denne lista i betydninga: bestemme hvem som står på den og hvem som ikke skal stå der – nedlegge veto mot formuleringer vi ikke liker i valgprogrammene osv. Skal vi gå med eller ikke?

Dette kan verken besvares med ja eller nei på forhånd. Å svare absolutt nei er en venstrefeil. Vi må undersøke den konkrete situasjonen. Er kravene riktige og viktige, og rammer de reaksjonen i kommunen? Vil det kunne bli massekamp rundt dem? Hva slags folk har initiativet? Er de hederlige og kampvillige og går det an å arbeide med dem? Er de godt ansett? (Eller er de beryktet som kverulanter, og opportuniste som driver med demagogi for å komme inn i kommunestyret?) Kan vi svare ja på spørsmålene her (utenom parentesene) kan det hende det er riktig å gå inn, stille folk på denne lista, kjempe for den – sjøl om det står et par dårlige folk på den, sjøl om den i

værste fall stiller et eller to dårlige krav – om hovedsida er riktig og god. Det ville i et slikt tilfelle være en venstrefeil å nekte, bryte uten å ha forsøkt å oppnå enhet, og uten videre gå i gang med vårt eget initiativ. (Det ville sjølsagt også være en høyrefeil å gå med dersom de som var bak lista var demagoger dersom enhet på et skikkelig grunnlag var umulig osv.)

Bevegelsen vår har gjort mange »venstre» feil. Vi vil sjølsagt ikke slippe prinsippene, men vi er ikke alltid verdens letteste å samarbeide med sjøl for bra folk. Det må vi huske på og forsøke å motvirke.

»Høyre» feil:

I valget i 73 var våre viktigste feil av høyre-type. Fristelsen til å gjøre høyrefeil vil være stor i kommunevalget også. Enhet for enhver pris. Unngå »hard» valgkamp som skaper »bråk». Imiter SV. Ingen kamp med SV for da blir sympati-sørene missfornøyd. Alt høyrefeil. Vi skal se på noen reformistiske høyrefeil.

»Stem på oss for å hjelpe sosialistene på tinget i Oslo». Dette kommer SV til å si. Unnlater vi å avvise det gjør vi en svær høyrefeil. Vi må si: bare vår egen kamp, lokalt, kan forbedre vår situasjon. Gi blaffen i den taktiske situasjonen i Stortinget og for regjeringa. Tenk på dere sjøl, på det som må gjøres her.

»Her er alt kommunestyret burde gjøre for at det skal bli bedre i kommunen.» Om dette blir hovedinnholdet i kommuneprogrammene kommer vi i en lei knipe. For det første fordi kommunestyrene i realiteten er svært maktesløse. For det andre fordi de færreste lister (kanskje ingen) vil ha det minste håp om å oppnå noe slags flertall. Følgelig vil det virke som tomt prat og skryt på de mest bevisste og bare skape illusjoner (even-

tuelt skuffelse) hos de minst bevisste.

Det riktige må være å sette parolene i sentrum. Understreke at kommunestyret har liten makt men at mye stemmer på lista vil vise at det finnes en sterk oppinion bak krava. Propagandere at bare folkets kamp endrer politikken. Henviser til eksempler: Florø, Rjukan, Narvik. Understreke at kommune-styregruppa alltid vil støtte aksjoner og skaffe informasjon. Dessuten at man i alle komiteer osv. vil gå inn for det best mulige som kan gjøres. Dessuten at man vil gå inn for å øke kommunens makt.

Altså: Programmet er et propagandistisk dokument (på et enkelt nivå) og følgelig ikke framst beregna på masse-agitasjon.

(Til det: f.eks. en sentral partiløpeseddel utenom den lokale frontagitasjonen og front-programmene.)

Sosialisme i plattform?

Må være et konkret spørsmål. Hva slags front får man og med appell til hvem? I noen industrikommuner og storbyer kan det være en fordel, i noen landkommuner o.l. en feil.

Kommuneprogrammet. Hvem retter det seg til?

Dersom AKP(m-l) ikke stiller sjøl, så mener jeg at programmet retter seg til

1 Våre egne medlemmer og sympatisører som skal være våre valgarbeidere og som derfor trenger en klar linje og gode argumenter både i valgkampen og i oppbygginga av fronten som går foran den.

2 Til de framskredne og politisk interesserte – folk rundt oss, i SV og andre – som vil lese programmet og helst bør få noe politisk utbytte av det. NB! å være framskredne og interessert betyr ikke nødvendigvis å være belest og skolert, så programmet bør av hensyn til dem være enkelt i språkbruken og forklare alt.

3 Eventuelt til folk i fronten som står oss litt fjernt og som mistror oss, og som ved å lese programmet forhåpentligvis kan bli overbevist om at vi ikke har fordekte motiver – det er ikke »hemmelige landsomfattende direktiver» som har fått kameratene i Langestrand til å gå inn for enhet, men et enkelt og klart offentlig dokument. Alt ligger på bordet og begrunnelsene er renslige og akseptable.

Skisse til program

(Dette er et forsøk på å sammenfatte innholdet i stikkord, slik at mange av avsnittene ikke er skrevet helt ut),

Innledning.

Arbeidernes Kommunistparti (m-l) deltar i kommunevalget over hele landet i år. Men AKP stiller ikke opp egne lister. I stedet deltar vi lokalt i lister som har mange forskjellige navn, og sammen med folk og grupper som ofte vil være uenige

med vårt parti i mye. Du synes kanskje dette er en merkelig form for valgdeltakelse. Vi er det eneste partiet som gjør dette i år, og ved tidligere valg har det også vært uvanlig. Grunnen er at vi i AKP alltid forsøker å se først på hva slags framgangsmåte som er i arbeidsfolks interesser. Hovedsaka for oss er hvilken politikk som best kan fremme arbeidernes, funksjonærenes, småbrukernes, fiskernes, kvinnes og ung-

dommens kamp mot monopolene og for bedre kår. Det er viktigere enn å skyve vårt parti i forgrunnen og få partinavnet på toppen av alle lister.

Arbeidsfolk – svære problemer (sentralisering, pendling, sosiale problemer . . .) Nødvendig å ta opp kampen.

I samband med dette kommunevalget – intet parti som ville ta opp kampen for dette på en skikkelig måte. AKP(m-l) er et parti i arbeiderbevegelsen.

Heller ikke de to partiene i arbeiderbevegelsen mener vi holder mål – DNA og SV har mange bra krefter – folk der vi vil kalle kamerater og ofte bra lokalt samarbeid. Men sentralt ingen tilfredstillende politikk.

Derfor – nødvendig med alternativer i kommunene som kunne ta opp kampen. Om vi kunne gå sammen om nyttige praktiske tiltak med folk som ikke delte vårt syn i ett og alt så ville det likevel være best for folk flest. (innebærer offer for partiet – bl.a. radioidetakelse som kunne gjøre partiet bedre kjent).

Samtidig – for at det blir stilt en del saker over det hele som er felles.

At vi deltar i samarbeid betyr ikke at vi prøver å skjule partiet vårt eller ikke tør stå fram med politikken vår. Tvert imot. Vi er interessert i at flest mulig skal kjenne den – få den vurdert og kritisert også av folk som er uenige med oss. Her – legge fram den linja vi mener er riktig å kjempe for i kommunevalget. Vi vil gå inn for den – håper også flest mulig andre.

1) (situasjonen)

ta for seg situasjonen foran kommunevalget for arbeidsfolk.

vekt på pendling, distriktstnedleggelse, manglende arbeidsplasser osv. Daghjem, husmangel, sosiale probl. ungdommens manglende steder å være . . . (nevne de

aller viktigste sakene over hele linja). slutte. Kan vi finne oss i at dette fortsetter sånn? Nei, dette er det nødvendig å gjøre noe med.

2) partiene.

Ta for seg partiene. Spesielt de 5 viktigste (H Krf SP og DNA og SV). Kan de gjøre noe med sakene for oss? Hovedskytset mot DNA. DNAs ansvar for hele landets politikk.

DNAs dårlige styre og stell i kommunene. Konkrete eksempler. Kort de tre. Nevne demagogien deres og se på praksis

SP: snakker mot sentralisering. Praktiske eksempler på det motsatte.

Krf: beskytte kristne verdier. Når de ikke kjemper mot folks elendige sosiale situasjon, åssen da kjempe mot fyll, ødelagte hjem osv?

Dele opp arbeidsfolk, bønder etter religiøse skiller. Kristen og ikke-kristen har felles interesse av ikke å pendle, av 50-mils sjøgrense.

H: pengefolkas parti. Samtidig: snakker pent for villaområder osv. praktiske eksempler på fusk og fanteri.

dernest spesielt for seg SV. Mye veldig gode krefter i SV. Men: på tinget kinnmot kinn med DNA. I kommunestyrene: sugd opp, dårlig politikk. Wiik i Oslo. Andre eksempler. SV ikke noe alternativ.

to saker som ikke fører fram:

Stemme på SV eller SP for å støtte desentraliseringslinje e.l. på tinget. Hjelper ingen ting. Disse partiene fører en *dårlig* politikk på tinget der de tilmed går fra sine programmer. Ikke bry deg om å støtte partier på tinget.

Sv-flertall – DNA-flertall – SP-flertall her i kommunen. Fører ikke til noen endringer. SV-ordfører i Florø – hva har han gjort? SP-ordfører? Osv.

Nei til rasing av friluftsområdene.

Ingen av de gamle partiene har noen løsninger. Ikke støtte verken sentralt eller lokalt.

3) Hva kan folk gjøre for å påvirke politikken i kommunen?

Kommunene er bundet.

Store begrensninger i kommunenes rettigheter. Bare ved å stemme inn folk og så sitte pent – små resultater.

Aksjoner – kamp – nytter.

Går an å presse på likevel. Florø. Rjukan. Narvik. Eksempler.

Når folk viser at de vil – da viser det seg at de formelle rammene også kan brytes.

Still kamplister med utgangspunkt i brennende behov.

Folk går sammen om lister – med det felles utgangspunktet at kommunepolitikken ikke kan gi så veldig mye – dessuten uten drømmer om et langt liv som ordfører osv.

Bryte med gammaldags partipolitikk – stille opp på de viktigste lokale krava og samle en front om det.

Love folk å gjøre det best mulige ut av det – alltid stille arbeidsfolks interesser i sentrum – samtidig alltid å støtte aksjoner utafør og se det som hovedoppgava – gi informasjon.

På denne måten – støtte kampen i kommunene som virkelig gir resultater.

Samtidig – skyte et skremmeskudd mot alle de partiene og partilederne som i handling viser at de ikke bryr seg om de svære problemene folk flest strir med. Om du vil ha ei protestliste så er *dette* metoden som rister dem

4) Hvordan bygge front og hvem hører med?

Ta utgangspunkt i lokale situasjon.

Mest mulig åpne møter (åpne nominasjonsmøter osv?)

Ærlige, hederlige folk som vil stå sammen på grunnlaget bør gå sammen.

Representative, kjente folk fra masseorg.

Hva med partier? Hva med SV?

SV sentralt samarb. m. DNA. Men i lokalpolitikken – ofte DNA-gruppene som står sentralt i alle dårlige tiltak.

Fint om SV går med, men da må det være på grunnlag av en ny politisk stil og mot DNA.

Også fint med folk fra andre politiske partier om de bare bryter disse politiske partienes vanlige framgangsmåter. (understreke faren for at folk skiller seg fra velgerne).

5) Hvilke krav bør stilles?

– Saker bør kreves – i hver fall bør man ikke *love* noe man ikke kan holde. (Vi *krever* daghjem ikke motorveier – men vi lover ikke at *vi* skal få flertall og bygge daghjem – ikke motorveier).

Løfter er sånt vi kan holde: Vi lover å alltid støtte masseaksjoner – å stemme mot prisforhøyelse – å gi informasjon osv.

(Her er en ufullstendig liste over saker vi bør legge vekt på).

Kamp mot sentraliseringspolitikken! (lurer på om ikke det bør være en slags hovedparole). Konkretisering: Avfolkning – pressproblemer. Skolesentralisering. Statens sjukehusplaner. Bedrifts-nedleggelse. Posthus – jernbane – ferjer – samvirkelag – meierier. Vi krever at ingen skal tvinges til å pendle! Vi krever arbeidsplasser der folk bor!

Fiskere: 50-mils fiskerigrænse. Kystkommunene bør gi sin tilslutning til kravet!

Småbrukerkrav.

Krav for samisk – og finsktalende områder.

Natur og miljø. Mot asfaltering av dyrka jord. (kommunene har makt når det gjelder arealdisponering). Krever inngrep overfor forurensende storindustri og økt myndighet for kommunene.

Erstatning for herjing under militærøvelser

Langsom oljeutbygging

Byene.

Daghjem.

Skoler. Niende klasser – mere klasserom osv. Slutt sparinga. Hybler. Unge arbeidere.

Sosiale institusjoner. Kontorer. Trygdeordninger.

Rasering av byene – motorveibygging – sanering – serviceinstitusjoner i drabantbyene.

Skattespørsmål.

Sted å være – ungdom mm.

Rettigheter for fr. arbeidere – deriblant stemmerett (vi tar opp sjøl om disse folka ikke gir stemmegevinst – vi er nemlig interresert i hva som er *riktig*

Kvinnekrav. Deriblant: Fødestatus osv. osv.

Demokrati. Ingen politiske forfølgelser ved kommuneansettelser! Ingen

LIBERTAS-graving fra skolestyrer! Vi lover å forsvare lærere, elever. deres organisasjoner, når vi sitter i skolestyrer osv.! Arbeidere. Lover å støtte alle streiker! Lover spesielt – støtte kommuneansatte – rettigheter, lønnsvilkår.

Arbeiderkrav.

Lover å gi informasjon om bedrifts-nedleggelse – som Vestfoss.

Lover å støtte aksjoner.

Kjemp for det kommunale sjølstyre! Større rettigheter for kommunene! Nei til storkommuner osv.! (ei anna svært sentral parole trur jeg). Større råderett for kommunens budsjett. Mere skatter fra storindustri.

Går det an å sette fingeren på sløsing så bør det gjøres.

6) Kommunevalget og kampen for sosialismen.

AKP – sosialistisk parti. Hvilke forhold er det mellom kommunepolitikken vi her går inn for og kampen for sosialismen?

I dag: Monopolborgerskapets diktatur.

Legg storveiene utenom tettstedene.

For oss sosialister – kjennskap til dagens svinebundne kommuner og hjelpe-løst begrensete kommunalpolitikk er en kilde til kunnskap om alt arbeidsfolk må rette på – gir oss bedre argumenter for at sosialismen vil bety en kraftig og praktisk utvidelse av demokratiet for arbeidsfolk. Ser følgene i kommunalpolitikken også. Hensynsløst – alle lokale hensyn til side – arbeidere, bønder, fiskere det går ut over.

Ruster seg for å slå ned folk som føler seg truet. Wintex. Chile – Hellas Tsjekkoslovakia – Polen 1970.

Kampen for sosialismen vinnes verken i kommunestyre eller på tinget. Borger-skapets diktatur – arbeidsfolk knuse gl. statsmakta. Først da mulig å bygge sosialismen

Men: I dag nødv. å kjempe mot for-verring, økonomisk, demokrati osv. kommunepol. – fremme krav.

Øker vi kommunenes makt – bremser sentraliseringa – monopolenes politikk.

Kommunen et mobiliseringsgrunnlag. Demokratiske rettigheter. Skaper enhet i felles kamp.

I denne betydninga – ikke bare nød-vendig felles forsvarskamp, men også ledd i å sveise den kjempende enhetsfront av arbeidende mennesker med skiller i politisk syn som vil hindre et norsk Chile eller Tsjekkoslovakia. Dette peker fram-over mot sosialismen – et konkret steg i den retning.

Under sosialismen – virkelig lokalt sjølstyre. Kommunene får frigjort midlene til å gjennomføre nødvendige tiltak. Byråkratiet flås vekk. Frigjør folks initiativ – folk tar sjøl retten til å gjøre det som er nødvendig og midlene som trengs. Eksempel: Dagghjem. Det finnes hus som kommunen disponerer. Det finnes arbeidskraft. Penger kan skaffes: Eksempel: forurensning. kommunal kontroll over alt avfall. folk får innsyn, til-bakebetalingsrett.

De b a t t

Fram for en tannløs 1.mai

Nåja, det var litt grovt sagt – det var mest for å fenge interessen.

Men jeg er litt forbanna. Sosialismen skal ikke være en av hovedparolene 1.mai fordi ingen av frontene som deltar i toget har tatt stilling til noen annet samfunns-system enn det kapitalistiske.

Hva skal vi gjøre om fem år, ti år eller noe sånt når sosialismen er en kampparole i Norge? Skal vi spørre om flertallet av frontene har tatt stilling for? For vi skal vel ikke kjempe for sosialismen alle andre dager enn 1. mai?

Det er ikke meningen min at vi skal bryte alle forbindelser med dem som ikke har tatt stilling for sosialismen. Ikke engang at vi har det som prinsipp for vår deltakelse i et tog mener jeg. Men jeg mener ikke at vi ikke plutselig skal ha det prinsipp om fem, ti år – etter at vi år etter år har vært mot.

Jeg mener at vi skal ta det opp til

diskusjon nå, så kan vi gjerne få overvekten av frontene mot oss på den saken. Vi har i hvert fall forberedt dem på at vi ikke mener at sosialismen for evig og alltid bare hører heime i AKPs parti-seksjon.

Hvorfor jeg mener det er viktigere å ta opp denne saken i år enn i fjor? Jeg mener ikke det, jeg mener vi skulle tatt det opp i fjor også. For enda lengre siden.

For – akkurat de samme argumentene som brukes mot å ta med sosialismen 1.mai kan brukes mot røde flagg og internasjonale sunget i toget. Og vi vil jo gjerne benytte 1. mai til å gi folk sympatiske og varme følelser for Internasjonalen? I alle fall – går vi med på å ta bort de sakene også, så har vi vært med på å ta bort en del gode tradisjoner som 1. mai bærer med seg.

Benjamin, Trondheim.

Kritikk

Redaksjonen har fått en skarp kritikk fra Berta for at i forrige nummer ikke inneholdt svar på artiklene om sosialismeparolen, slik at kaderen kunne vært bedre rusta på dette spørsmålet for 1. mai.

Vi kan bare si oss enig i kritikken og beklage. På grunn av forhold utenfor redaksjonen vil svardessverre ikke foreligge for neste nummer.

Kamp mot sosialimperialismen 1.mai?

Dette er en del kritiske punkter til det som er skjedd i forbindelse med 1. mai. Først kort det som jeg oppfatter som det viktigste. Høyrefløyen i SV prøvde å lage tog sammen med Sam. org. Altså enhet med AP-LO-toppen. Dette ville langt fra tjene den norske arbeiderklassens interesser, spesielt ikke nå under tariffoppgjøret. Denne forlovelsen gikk i vasken. SV ut etter ny partner! Forhandlinger kommer i stand mellom SVs Arbeider Front og Faglig 1. mai Front. Ut i fra prinsippet: enhet og kamp fikk Faglig Fronts forhandlere Arbeider Front fram til en protokoll som ga grunnlag for ett tog til venstre. Dette var en bra ting. Enhetsgrunnlaget var i samsvar med det AKP hadde som utgangspunkt: at enheten baseres på en politikk som klart retter seg mot DNA/LO-toppens klassesamarbeide spesielt ved tariffoppgjøret. Enhetsgrunnlaget var også i samsvar med AKPs parole, Enhet på klassekampens grunn, som markerer retningslinjene for de revolusjonære kompromissene vi inngår for å oppnå aksjonsenhet. Altså, Aksjonsenhet med SV, Arbeiderfront, basert på AKPs hoved retningslinjer er en god ting som ville tjene norske arbeiderfolks interesser i dagens situasjon.

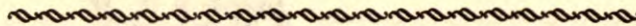
De fleste veit hva som hendte etter dette. Arbeiderfront kunne ikke godta den protokollen som var underskrevet hvis ikke Tsjekko parola ble trukket. Ikke no trekking av parole, brudd og bråk, skrik, og skråll, gjensidige beskyldninger og SVs arbeiderfronttog ut til høyre.

Høyrekreftene i SV har fått det de ønsket, AP/LO-ledelsen er fornøyd, de reaksjonære likeså. Dette er en meget dårlig ting.

Men Frihet for Tsjekko. er en riktig parole. Den uttrykker noe om vårt syn på Sos. imp. og Sovjets politikk. Ville det ikke vært galt å trekke en riktig parole? Jeg mener det ville vært riktig å trekke, fordi en riktig parole ikke er riktig i enhver sammenheng.

Tsjekko-parola var ikke noen hovedparole. Den var nokså, rund og ville antagelig ikke bety så mye konkret i den kampen vi må føre mot Sovjets sosialimperialisme. Vi kan kjøre mot sosial. imp., og dens støttespillere hele året, på en mye mer effektiv måte enn det parola ville bety i denne sammenheng. Noen få Bresjnev tilhengere skulle ikke få sensurere bort parola, det ville være galt. Vel, nå klarte de samme å forpurre en brei enhet mot høyresosialdemokratiet. De har klart å få SVere som er enige med oss på mange saker til å solidarisere seg med høyrefløyen i SV, ut i fra at de tror vi kjørte parola, for å forsøke å splitte SV foran kongressen. SVs allianse med DNA/LO-toppen i ett tog svekker Arbeiderklassen ved årets tariffoppgjør. Dette og flere saker er noe av det som får meg til å mene at det hadde vært riktig å trekke en parole som ikke er brennpunkt for den norske arbeiderklassens kamp nå.

Johan

Om Tsjekko-parolen

Enkelte kamerater har stilt spørsmål ved om det var riktig å stå steilt på Tsjekko-parolen i 1. mai-forhandlingene. Her er noen momenter til diskusjonen.

1. mai støtte til Tsjekkoslovakias folk.

1. SV-ere kjører fram at Tsjekkoparolen

var noe vi trakk fram i siste øyeblikk – og at det er noe vi har lagt vekt på bare for å spille på motsigelsene i SV og tvinge fram splittelse. Det er viktig å holde fast ved at dette er galt.

Tsjekkoparolen har hele tiden stått på programmet, ble diskutert – og akseptert av SV-ere på første møtet (jmf. Sverre Knudsen, KK 15). Videre – vi har kjørt fram dette spørsmålet 1. mai i alle år, lenge før SV ble danna, fordi sentralt 1. mai står kampen mot imperialismen. I 1969 brøt NKP først forhandlingene på grunnlag av den parolen, men deltok likevel. Vi har gått i spissen for å spre forståelse for at Sovjet er en imperialistmakt på linje med USA, at samarbeid USA-Sovjet er en trusel mot verdens folk – og vi har vunnet fram med dette synet. Tsjekkoparolen har vært med 1. mai hvert år.

2. Sosialimperialisme er et viktig spørsmål.

Sovjet er innblanda i Midt-østen, India, Indo-Kina, alle sentrale internasjonale konflikter. Sovjet holder hele Øst-Europa som sin interessesfære, økonomisk utbytting under militær beskyttelse. Sovjet rustet til krig mot folkets Kina. Tsjekkoslovakia er spesielt viktig.

Vi viser solidaritet med mange undertrykte folk og nasjoner, Hellas, Spania, Vietnam, Palestina. Tsjekkoslovakia er et land i Europa som direkte står under okkupasjon av fremmede tropper. Prinsippet om nasjonal sjølråderett er for oss grunnleggende.

Videre, Tsjekkoslovakia viser hvordan Sovjet beskytter sine interesser i Europa. Sovjet trapper opp militært i Europa, har flere styrker enn USA. Sovjet øker sitt diplomatiske press på Finland og virker direkte inn på innenrikspolitikken. Sovjet representerer en trusel i Europa.

3. Hvorfor på 1. mai?

1. mai står for kampen mot imperialismen, monopolkapitalen og klasse-samarbeidet, det er en internasjonal dag i tillegg til en viktig dag i klassekampen i Norge. Få ville vel forsvare at vi gikk med på å kutte ut paroler mot USA-imperialismen. Er det noen grunnleggende forskjell. Sovjet er kanskje et mer komplisert spørsmål. Ja, derfor ble sosialimperialismen heller ikke kjørt fram som hovedparole. Isteden ble det stilt en parole som er enkel – støtte til folket i et okkupert land. Alle grupper i SV har klare uttalelser mot invasjonen.

Å gå med på å kutte den parolen ville bety en framgang for en Moskva-tro kommunisme, den første framgang på mange år. Isteden er det fortsatt viktig klart å markere stilling til invasjonen, slå fast at kommunister er mot enhver form for undertrykking av nasjonal sjølråderett og fortsette å bryte ned myten om at radikale folk er for Sovjet.

LIV

Gymnaslova og fagforeningene

Den nye gymnaslova skal behandles i løpet av mai. Lærere og elever er sterkt mot denne lova. YLI og NGS har gått enhetlig mot. 50 000 elever har streika, yrkesskoleelevene aksjonerer seinere. Mot dette ønsker sosialdemokratene å mobilisere fagbevegelsen. Dette er en sak der elever, lærlinger, lærere, arbeidere har felles interesser. Det er viktig at vi tar

denne saka opp i foreningene og krever krever lova trekkes tilbake.

Materiale, se KK nr. 14, videre vet skolefolk i RU mye om dette, ev. kan YLI eller NGS kontaktes. SV har ifølge siste Orientering vedtatt en uttalelse mot lova slik at det skulle være gode muligheter for samarbeid.

Hvordan bør en ny grunnsirkel se ut?

Dette innlegget er skrevet av en kamerat i Studieutvalget(SU) og står for hans egne personlige mening. Problemet med ny grunnsirkel har vært drøfta i SU og det blei der enighet om å kjøre ut en diskusjon i TF om spørsmålet. Det var også enighet om å lage diskusjoner på sommerleirene om problemet slik at arbeidet konkret kan begynne til høsten. Vi håper på denne måten å trekke mange medlemmer og sympatisører med i diskusjonen og på den måten få laget en ny og bedre sirkel.

For hvem skal vi lage ny grunnsirkel?

Dette spørsmålet må vi besvare for konkret å kunne gå løs på oppgaven. Jeg mener vi skal lage en grunnsirkel for helt vanlige progressive mennesker som ikke tidligere har vært borte i sosialistisk teori. Sirkelen bør videre umiddelbart kunne anvendes av mennesker med lite skolemessig bakgrunn – kort sagt en sirkel for

klassebevisste arbeidere, funksjonærer, husmødre og andre. Ungdom og studenter får RU og NKS ta seg av. Medlemmer som rekrutteres til partiet fra disse organisasjonene forutsettes ikke nødvendigvis å gå gjennom partiets grunnsirkel trinn 1.

Hvilke emner bør en grunnsirkel ta opp?

Det er viktig at grunnsirkelen ikke blir for omfattende. Ingen er tjent med at man de facto bruker over et halvt år på en grunnsirkel. Antall emner må derfor skjæres mest mulig ned.

Hvilke emner?

1. Innledende møter sånn at deltakerne kan bli kjent med hverandre. Må ta opp hvorfor studere marxismen-leninismen.
2. Møte om imperialismen
3. Arbeiderbevegelsens historie og kampen for et

revolusjonært parti. Også spørsmålet om klasser i Norge inn her.

Møte om imperialismen.

3. Statens rolle. Dette angripes utifra hvordan den norske staten fungerer og dermed må vi komme inn på *sosialdemokratiets rolle*.

5. AKP(m-l)s rolle. Dette må evt. kjøres på to møter

6. »Fritt fram». Dette er et møte hvor studiedeltakerne sjøl velger emne. Det må utarbeides skikkelig forslag til emner med problemstillinger og litteraturhenvisninger. Av aktuelle emner kan nevnes: a) Kvinnekampen, b) Sosialimperialismen, c) Hvor går SV og vårt forhold til SV, d) Stalin, e) Populismen. Det er sjølsagt opp til studiedeltagerne sjøl å avgjøre hvilke emner de vil ta opp – også utafør ei sånn liste. Men det er viktig å gi skikkelig anvisninger på en del emner som helt sikkert er og vel blir aktuelle.

7. Oppsummeringsmøte.

Dette er et forslag til emner. Kan noen kuttes? Er det tvingende nødvendig å ta med andre?

Hvilke emner bør bli med?

Emner som dialitikken, historisk material-

isme, politisk økonomi eller lignende bør ikke med. Vi må lære å krype før vi kan gå. Disse emner bør evt. med i grunn-sirkel trinn II.

Formen på sirkelen.

Materialet til sirkelen bør være hefter skrevet av oss sjøl. På denne måten kan vi få med det stoffet vi trenger og gi det en norsk referanseramme. Klassikerne oppgis bare som tilleggs litteratur.

Det er viktig at spørsmåla er så åpne i formen som mulig. Er det riktig å oppgi diskusjonstemaer i stikkordsform?

Alternativene til AKP(m-l)s linje bør komme fram. Vi bør f.eks. stille opp SVs linje i forhold til vår og på det grunnlaget diskutere. Det er da viktig å ikke bare skrive »SV mener . . . », men virkelig sitere det de sier og skriver i sine programmer eller andre steder. I den ene spalta setter vi opp vår linje, i den andre hva SV mener – f.eks. om imperialismen. På denne måten kan stoffet gjøres mer levende og interessant og vi kan avsløre oppportunister konkret. Jeg tror dette er svært viktig i og med at mange sirkeldeltagere sikkert har mange av SVs ideer oppe i hodet sitt.

Vel, dette er til diskusjon kamerater. Kom igjen.

Bør vi delta i S-lagene?

Jeg har handla fast i et av Oslo S-lags utsalg i en del år nå. Grunnen har først og fremst vært at en kunne få 5 % på å handle for over 60 kroner på hverdager, i høst ble dette forhøyet til 90 kroner, men nå fikk man også 5 % på tilbudsvarer. Ved å handle to eller en gang i uka og grafse til seg nyttige tilbudsvarer, er det blitt ikke så dyrt som EPA, Jens Evensen eller Irma.

Jeg er til og med medlem av S-laget, det

har jo hendt at en har fått penger på boka når en har levert inn bongene.

En del har kritisert meg for dette, og det er klart det er ingen folkets butikk, men de er med på all skadelig struktur-rasjonalisering, profittbegjæret er umetteligg og de investerer i stadig mer lugubre opplegg.

For meg har det sjølsagt telt å handle billigst mulig. Men jeg har nå lagt en del

lapper i klagekassene og jeg stilte på mitt distrikts årsmøte i mai i fjor.

Der stilte ca. 100 folk pluss hele direktørstaben med lysbilder og greier. Det var ganske interessant. Folk klagde og brukte kjeft. Det var for mange sjefer og for mye administrasjon på bekostning av vanlig butikkpersonale. Hvorfor hadde de bare hermetikk i det utsalget? Det var ikke noe rart at medlemstallet gikk ned når det ikke var forskjell på medlemmene og de andre. Og ei eldre dame slo fast at det var ikke det samme å være kooperatør som for – det lønte seg ikke lenger.

Jeg deltok også, med noen spørsmål, for jeg var jo ny, og det hisset folk opp enda mer. Møtet var ganske langt. Arve Opsal skulle være morsom og Arne Jørgensen holdt foredrag om boligtilstanden – det var det ingen som hørte på – for da var det kaffe og kaker.

Valget av styre gikk greit, men ved valget av folk til representantskapet var det en som reiste seg og foreslo meg, som var ny og ivrig, i stedet for et menneske som de ikke hadde sett på lang tid. Da ble det panikk ved styrebordet, og etter en del fram og tilbake ble valgkomiteen bedt om å huske meg til neste år. Vedkommende hadde jo sagt seg villig.

Etter møtet hvisket en fra NKP til meg at Arbeiderpartiet måtte jo ha inn folka sine, men han bad meg å ta med meg flere av våre til neste år. Han veit godt hvem jeg er.

Det er i grunnen synd at jeg ikke ble valgt inn i representantskapet. Det er dette organet som satte opp grunnlaget for prosenter fra 60 til 90 kroner. Da protesterte jeg ved å si at det gikk ut over eldre og enslige, og at summen heller burde reduseres. Men da forklarte de det med prisstiging og at det aldri hadde kommet de eldre til gode.

Eller kanskje er det bra at jeg ikke ble valgt? Så mye kan en jo ikke gjøre, annet enn å protestere. På en annen side er det jo bare i S-laga en har mulighet til å delta. Her har en kampen mot sosialdemokratene og dyrtida i samma slengen. Jeg synes det er feil at å delta i S-laget er å støtte AP. Vi har jo mange fæle fagforeninger hvor vi jobber.

Hvis det er like stor missnøye andre steder som den jeg var vitne til, kan dette bli en arena hvor vi kan føre kamp å vinne tillit.

Akkuret som borettslag og velforeninger, hvor vi skal være aktive, bør vi kunne handle i nærmeste S-lag i stedet for i en tilfeldig butikk, melde oss inn og gå på årsmøter. Det er naturlig boliglagenes oppgave og ansvar, det gjelder å få kvinnefronten og SV-folk med seg.

Eller skal vi gi blaffen?

Saksa fra Diskusjonsblad for Oslo/Akershus.

Primærnæringene er viktige

Bønder i kamp mot EEC.

Punkt h) under avsnittet »Klassene i Norge» i AKP(m-l)s prinsippprogram slår fast at »forbundet mellom arbeiderklassen, bøndene og fiskerne vil være den sosialistiske revolusjonens grunnpillare i Norge». Dette er klar tale som det hersker stor enighet om. Det er da beklagelig at vår praksis på dette punkt ikke er kommet særlig langt. Jeg vil påstå at det har vært satset nokså ensidig på arbeidere, studenter og skoleelever. Forklaringen ligger antakelig i at disse grupper er lettere å organisere og at de har bedre egnede fora for spredning av kommunistiske ideer. Bøndernes og fiskernes bosetningsmønster fører til mindre organisert kontakt mellom gruppens medlemmer, og dette vanskeliggjør vårt arbeid. Dette gir imidlertid

ingen grunn til å forsømme dette arbeidsfelt. Foruten at arbeidet for et desentralisert og sjølberga Norge er god sikkerhetspolitikk og internasjonal solidaritet, kan også mange andre positive virkninger avledes. Også partiet vil bli mer og mer avhengig av bøndenes og fiskernes støtte etterhvert som revolusjonen nærmer seg, og det ville være en katastrofe om revolusjonen skulle strande på matmangel. Fjenden vil også etterhvert bli klar over dette, og utnytte det. Dessuten vil de prøve å sette bønder og arbeidere opp mot hverandre osv. j.fr. Aspengrens utkjør om høy inntekt for bønder. Kamerater, dette er farlig!

Vår oppgave blir da så snart som mulig

å vinne disse gruppernes tillit og forene dem mot den felles fiende. Dette vil bli en vanskelig oppgave, og uortodokse metoder må tas i bruk. Som utgangspunkt for diskusjonen foreslår jeg at vi sender ut kulturgrupper og/eller arbeidslag for at vi skal lære bønder og fiskere å kjenne og omvendt. Et viktig moment her er at mange knapt har hørt om oss og enda mindre vit hva vi står for. Kontaktbehovet er derfor tosidig. Utfra bosetningsmønstrer skulle jeg tro at kulturgruppene passer best for fiskerne og arbeidslag for bøndene. Jeg kjenner ikke fiskerne noe særlig, men min vurdering bygger på at fiskerne bor i fiskevær og at det derfor er lettere å samle tilhørere der enn blant bøndene. Derimot kjenner jeg bøndene en del, og for å konkretisere det med arbeidslag litt mer, så tror jeg at mange bønder og særlig småbrukere ville sette pris på litt hjelp en dag. Dessuten ville det være en kjærkommen avveksling fra en fargeløs tilværelse med bare eldre

folk. Hvis dette kunne bli en tradisjon, ville de etterhvert se frem til vårt besøk hver sommer. Og gjenvinne troen på en fremtid på landet. Dette lyder kanskje sentimentalt, men bøndene er ikke ukjent med fremmede folk i arbeid på gården. Tidligere var onnarbeid populær sommerjobb for studenter og skoleungdom. Vår innsats vil den første tiden bli begrensa av våre menneskelige ressurser men det er viktig at vi begynner å gjøre noe allerede nå.

Dette var bare ment som et forslag som forhåpentligvis vil gi andre inspirasjon til andre tiltak. Hovedsaken er å få i gang en diskusjon om dette i vinter slik at planene kan settes i verk til sommeren. Min oppfatning er at det er like bra med en ferie i distrikts-Norge som å øse ut penger til Francos' fascistdiktatur i Spania (jeg har selv vært der). Altså: Diskuter hva som kan gjøres og send forslagene til TF.

Innlandskamerat

Politikk på alkoholspørsmålet

»I Russland har vi innført forbud og det er også meget effektivt. Bekjempelsen av alkoholismen er et sosialt spørsmål, et klassekampsspørsmål.

Et parti som representerer arbeiderklassen, må ta stilling til et så aktuelt sosialt spørsmål som bekjempelsen av alkoholismen er. Fordi om spørsmålet er ubehagelig, fordi om det kan være delte meninger om det, kan man ikke gå utenom det.»

Lenin

I dag har vi korskje på venstresida generelt, eller innan ml-rørsla ein klar

politikk i alkoholspørsmålet. Standpunkt og praksis varierer frå ein overflatisk og småborgarleg spritliberalisme, til eit politisk begrunna krav om at arbeiderklassen igjen må organisere seg for kamp mot alkoholen og alkoholprofitørane.

Dette har m.a. samanheng med at vi i etterkrigstida har mangla ein skikkeleg materialistisk analyse av dette spørsmålet. Ulike moralistiske retningar har rådd grunnen. Fråhaldsstandpunktet har mange stader vori kombinert med konservative eller reaksjonære innstillingar i andre spørsmål.

Dette minner om situasjonen i DNA i

perioden 1900-1910, utan samanlikning for øvrig.

Her skal eg berre peike på nokre av dei viktigaste sidene ved alkoholspørsmålet, utan å prøve på nokon omfattande analyse:

1. Alkoholbruk betyr automatisk sløving og passivisering.

På den eine sida det store misbruket av alkohol som fører arbeidsfolk ned i filleproletariatet, tradisjonelt ei splitta og reaksjonær gruppe i samfunnet. Filleproletariatet har vore ei viktig rekrutteringskjelde for streikebryteri og andre tiltak organisert av borgarskapet retta mot arbeidarklassa sin kamp.

Men også den meir »moderate» alkoholbruken får politiske konsekvensar. Alkoholen er ein effektiv reiskap for å skape motsetnader innafor folket. Ofte bruk av alkohol fører til likegladhet i forhold til organisert arbeid og klassesolidaritet. Spreiing av alkohol og rusgifter innan arbeidarklassen betyr svekking av den proletære kampen. Graden og omfanget av svekkinga vil variere etter kva omfang rusgiftspreiinga har. Rusgiftspreiing vil derfor generelt gagne klassefienden.

2. Alkoholbruk svekker ofte samholdet innan familien i arbeidarklassen. Ofte oppstår det pga. alkoholbruk så sterke motsetningar i familien, at familimedlemmene ikkje får nok overskot til full innsats i klassekampen.

3. Når arbeidarklassen og folket elles kjøper alkohol i dag betyr det skjerpning

av den økonomiske utplyndringa. For det første reknar produsentane seg rikeleg profitt. Og dessutan brukar staten alkoholen til å auke skatteplyndringa drastisk. Storparten av vin og brennevinsprisane er skatt som går rett til staten. Dette skjer i ei tid da også den øvrige skatteplyndringa blir drastisk skjerpja. For mange blir situasjonen den at alkoholbruk betyr dårlegare levestandard, fordi pengane elles ville blitt brukt til husleige, mat og klede.

Vi kan og kort peike på kven som tener økonomisk og politisk på alkoholbruken.

Alkoholkapitalen og staten er dei viktigaste. Dvs. eigarane av brenneri og bryggeri og altså staten sjølv. Dessutan olagentane, restaurantane og ein del forretningsfolk.

Heile den herskande klassa har politisk fordel av at rusgift blir spreidd i arbeidarklassen. Fordi dette medfører splitting og svekking av klassen si kampkraft.

Vi har ei klar linje i narkotikaspørsmålet. Vi må og få det i alkoholspørsmålet. Vi må få ein brei diskusjon om haldninga vår til alkohol. Vi treng ei klar linje for kamp mot alkoholen og alkoholprofitørane dersom det ikkje er nokon som kan påvise at:

a) alkoholspørsmålet og rusgiftspreiinga er uvesentleg for styrkeforholdet i klassekampen,

b) arbeidarklassen har fordel av at alkohol blir spreidd og brukt.

ML'ar i Forbundet Mot Rusgift

Sommerleir

Dra på sommerleir.

De politiske hovedemnene for sommerleirene er nå vedtatt av AU:

Sosialimperialismen
Revolusjonær kvinnepolitikk
Faglig politikk

Det er dessuten planlagt et seminar om kommunevalget.
Foreløpige leirer: Østlandet: Håøya 8.–14. juli og 14.–21. juli.

Partiskole i en Østlandsbygd

Den var vel litt drøy, men vi har i hvert fall gjort endel gode erfaringer som andre bør få del i.

Det hele begynte som et seminar om pendlerproblemet, egentlig mest for partiet og Rød Ungdom sine medlemmer, men vi innbød noen sympatisører. Vi diskuterte mye og bra om pendlernes problemer, og om retningslinjer for interessekamp. Dette hjalp til å skolere våre egne medlemmer. Men minst like viktig var det at alle ikke-medlemmer på møtet kort tid etter ble medlemmer.

Ikke lenge etter hadde partiavdelinga møte om »Et parti for vanlig folk». Vi tenkte: med et voksende medlems- og sympatisørtall hvorav stadig flere er industriarbeidere, skiftarbeidere og familiefolk, da må vi legge om studievirksomheten. Vi må få en form som ikke passer bare studenter og andre lesevante. Samtidig krever den skjerpede klassekampen i Norge økt og bedre skolering. Et av de viktigste hjelpemidlene til dette er derfor Marx-Engels skolen blitt. Men er det slik at ideen med en slik skole bare gjelder der en har et bra lokale og mye folk? (dvs. i store byer?). Nei. Vi mente derfor at vår pendlerseminar var veien å gå:

- helge/kvelds seminarer om emner medlemmene ønsker å skolere seg i eller emner som er spesielt viktige politisk,
- godt forberedte innledninger med påfølgende debatt,
- matbit og kaffepause(r) og ikke for hardt møte ellers heller,
- innby sympatisører (halvåpent), innby alle interesserte (åpent) eller bare organiserte kommunister, alt etter emnet.

Dette kan en gjøre omtrent overalt hvor vi er så sterke at det finnes en partiavdeling. Det er i hvert fall vår erfaring. En annen sak er at slike kvelder styrker miljø og kameratskap også. Vi har derfor fortsatt med to nye kvelder, en om Albania og en om »SV duger ikke i norsk klassekamp». Begge halvåpne og vel så det. Vi fikk bra diskusjoner og god stemning, nye medlemmer fikk bedre skolering i viktige saker, og ikke-medlemmer ble forhåpentligvis trukket nærmere oss.

Derfor har dette blitt fast praksis nå. Altså: Marx-Engels skole i en Østlandsbygd!

Hilsen P.